

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petilvrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Resnične besede o narodnostnem vprašanju.

V letošnjem pastirskem listu dotaknil se je krški škof dr. Anton Mahnič tudi narodnostnega vprašanja, ki razburja že toliko let javno življenje v naši državi in ki je krivo nedelavnosti našega parlamenta, v katerem bi se bilo, ako bi tega vprašanja ne bilo, rešilo že toliko važnih vprašanj, posebno na gospodarskem polju, od katerih bi imeli državljani mnogo koristi. Besede, katere je krški vladika v svojem pastirskem listu o tem vprašanju napisal, so res zlate besede, ki se skoro doslovno tako-le glase:

Res ne more se skoro umeti, kako se morejo kristjani zaradi tega, ker so razne narodnosti, ker govore različne jezike, med seboj sovražiti, preganjati ter jeden drugemu naravne pravice prikrajševati. Zakaj je vendar dandanes narodnost vir tolikega zla in prepira? To je zaradi tega, ker je izginil iz ljudi Kristusov duh; to je nastalo zato, ker niso krščanski otroci več prešinjani z duhom svoje matere Cerkve. Kristus in njegova cerkev sta rešila narodnostno vprašanje za vse večne čase, za vse one, ki so dobre volje. Spoštuj in ljubi inorodca, a ravno tako ljubi svoj narod in neguj svoj jezik — tako se glasi Kristusova zapoved glede narodnosti.

Objednem prepovedujeta Kristus in njegova cerkev kristjanu sovražiti onega, ali pa mu storiti kako krivico, ki je druge narodnosti. Kajti, kaj drugega naj bi bilo zapopadeno v Kristusovi zapovedi, ki pravi, da moramo ljubiti vse ljudi in tudi svoje sovražnike? Kristus govori na drugem mestu v tem pogledu še bolj jasno, le poslušali naj bi ga ljudje. Da o tem obširneje ne govorim, navesti hočem te-le Kristusove besede: Vse kar bi radi, da bi vam ljudje storili, storite tudi vi njim. Iz tega pa sledi: kar nočete, da bi vam ljudje storili, tega ne storite tudi vi drugim. Tako, predragi, nas uči Kristus. Te besede naj bi si vzeli k srcu tisti ljudje, ki pravijo človeku, ki ne govori njihovega jezika, da je divjak, rob (schiaivo); to naj bi si

vzeli k srcu oni, ki ne morejo trpeti, da se govori v kakem drugem jeziku, ako ne v njihovem ter oni, ki ne pri volijo najnižjih šol ljudem druge narodnosti, da bi se v teh njih otroci izgojili v materinskem jeziku in na tak način drugim narodom zapirajo vrata k ljudski omiki in naobrazbi, ki mora biti vsakemu človeku za vero največja dobrot. Ko je svoječasno rimski cesar Julijan, imenovan tudi odpadnik, kristjanom zabranil obiskovati javne šole in gimnazije, začel je ves krščanski svet vpiti: Progonstvo! Kaj pa danes? Koliko je še dandanes tlačanih narodov, koliko je krščanskih družin in občin, katerim zapirajo šole, pa ne pagani, marveč bratje in kristjani, katoličani, ki so sinovi iste matere Cerkve. To pa ni le največja krivica, katero zamore storiti bližnji svojemu bližnjemu, ampak to je tudi največja sramota krščanskemu imenu. Bog kliče nas vse ne le k luči vere, ampak tudi k luči razuma prosvete in napredka. O vi, ki tako ravnate, kaj bi rekli, ako bi tudi vam kdo branil na isti način izgovarjati one sladke besede, s katerimi vam je vaša mati v najnežnejši vaši dobi vžigala iskro samozvesti in misli, po kateri se človek razločuje od živali. Je-li mogoče potemtakem, da vlada mir med katoliškimi, narodi ako se tako kruto tlačijo in žalijo najsvetejše ljudske pravice.

Ravno tako pa, kakor prepoveduje Kristus sovražiti one ljudi, ki niso naše narodnosti, ravno tako nas on tudi uči, da mora vsakdo narod, katerega sin je, in jezik, katerega ga je mati naučila, govoriti, ljubiti in gojiti. Kristus namreč pravi: Ne mislite, da sem prišel zato, da razveljavim zakon, ne, jaz nisem prišel za to, da ta zakon razveljavim, nego prišel sem za to, da ga izpolnim.

Zakon, o katerem je govoril, je naraven zakon. Človek dobil je svoj jezik od narave, t. j. od Boga, ki je ustvaril naravo. Da se človek poslužuje jezika, v katerem je bil rojen, to je človekova nedotakljiva pravica, katero je zadobil od Boga. In to pravico je Kristus potrdil in posvetil s svojim izgledom. Sv. evan-

gelij nam dokazuje, kako je Kristus učil svoje rojake v jeziku svoje matere in v njih jeziku in kako je ljubil svoj narod ter mu ostal zvest do smrti.

Ljubezen do lastnega jezika, do naroda in do domovine je potemtakem dobra in sveta. Zato pa je tudi božja volja, da vsak ohrani in neguje jezik, katerega se je od svoje matere naučil in ga po nji podedoval ter da se tega jezika poslužuje pri občevaranju s svojim bližnjim. Kdor se sramuje materinskega jezika in vsprejme namesto njega tuji jezik, on prevrača zakon in se protivi božji naredbi. Tega ne bi smel storiti nobeden človek, najmanj pa kristjan. Kajti sv. apostelj naravnost pravi: Za kar je kdo pozvan, v tem naj tudi ostane. Ako hočeš torej tudi ti, dragi kristjan, služiti Bogu ter izvrševati njegovo sveto voljo, potem ostani tudi ti pri tem, za kar si bil poklican. Vprašaj se, v katerem narodu si se rodil in v kateri družini ter katere so bile prve besede, katere si slišal od svoje matere, v katerem jeziku te je ona učila izgovarjati presveti imeni: Jezus in Marija in skrivnosti naše svete vere, potem ti bode popolnoma jasno, h kateri narodnosti pripadaš, in kateri je jezik, v kojem imaš govoriti, katerega imaš negovati in v katerem tudi svoje otroke odgojevati.

In prav od tod, ker se od Boga postavljeni, od Kristusa in njegove cerkve potrjeni naravni zakoni kršijo, ker se dalje te pravice od jedne strani prikrajšujejo in gazijo, od druge strani pa premalo uvažujejo, prav iz tega izvira vse zlo, na katerem bolehuje danes človeštvo. Greši se torej na jedni in na drugi strani. Pred Bogom ni nič gršega nego je to, ako jeden narod drugega tlačí in ga preganja, kratač mu dobrote, duševne naobrazbe in prosvete, kakor ni tudi nič nenaravnejšega nego je narod, ki sam sebe zneamarja in izdaja na ta način svoj jezik in svoje nedotakljive pravice. Kakor se namreč taki ljudje izneverijo sami sebi, prav tako se radi izneverijo tudi Bogu in cerkvi.

Politični pregled.

Državni zbor.

V pondeljki seji avstrijskega državnega zbora se je spominjal predsednik dr. Vetter rajnega poslanca dr. Wolffhardta, ki je od leta 1897. nadalje zastopal spodnještajerska mesta Maribor, Slovenska Bisrica, Slovenji Gradec itd. Voditelj justičnega ministerstva Klein je vložil vladni zakonski načrt o uporabi denarnih kaznij odvetnikov. Gautsch in Schönaich sta odgovarjala na interpelacije. Zbornica je sklenila preiti v podrobno razpravo o določitvi rajona za peso. Zbornica je v podrobni razpravi rešila prve štiri točke navedenega zakona. Poslanec Klofač je želel, naj zbornični predsednik vpraša domobranskega ministra, če je res izdala vojna uprava več milijonov, ne da bi bila imela za to pravico od zbornice. V po dr. Derschatti predlagani odsek, ki se bo pečal z razmerami med našo državno polovico in Ogersko so bili izvoljeni: Abrahamovicz, Axmann, Bärnreither, Bareither, Winter, Barvinsky, Dhari, Derschatta, Dzeduszycki, Ebenhoch, Fiedler, Krnk, Foit, Grabinski, Grabmayr, Groz, Holstein, Hermansky, Lecher, Lemitsch, Locker, Malfatti, Menger, Morsey, Pergelt, Pernstorfer, Ploj, Prade, Prasek, Schöpfer, Stein, Strausky, Sylva-Tarouca, Schwegel, dr. Šuštersič, dr. Tavčar, Tollinger, Vercegnassi, Wassilko, Wodzidzki, Wolf, Wrabetz, Zedwitz, Začek.

V torkovi seji se je nadaljevala razprava o zakonskem načrtu glede razjoniranja sladkorne pese, ki je bil tudi sprejet.

Parlamentarni položaj.

Kakor se zdi, se bode ministerskemu predsedniku baronu Gautschu najbrže vendarle posrečilo spraviti letošnji državni proračun parlamentarnim potom pod streho. Pred velikonočnimi prazniki ne pride sicer še v poslanski zbornici do razprave o državnem proračunu, in ni to že zaradi tega mogoče, ker ni še proračunski odsek dokončal svojega dela in se mu bode to posrečilo še-le v par tednih. Med tem časom se bode bavila poslanska zbornica z vladno predlogo glede krošnjarstva in pa z zakonskim načrtom glede vojaške priprave itd. Da spravi ministerski predsednik državni proračun parlamentarnim potom pod streho, zgodilo se bode to le tedaj, ako se mu posreči omogočiti delavnost češkega deželnega zbora in ravno v tem pogledu je, kakor poročajo razni listi, še precej upanja. Za kulisami se vrše že delj časa

PODLISTEK

V znamenju miru.

Povest. Spisal Janko Bratina.

(Dalje.)

XI.

Vse je kazalo dobro tisto leto.

Žito je že bilo v klasji, zelenjadi so se razvijale in kmetič je upal, da se mu obilo poplača trud, ki ga je imel spomladi.

Žalibog se je zgodilo drugače.

Ko je bilo ravno vse v najlepšem cvitu in razvoju, so prišle miši.

Sprva se je te golazni pokazalo le malo, a kmalu jih je bilo vse polno.

Žito je trpelo pred njimi, vse je bilo razjedeno, in le tu pa tam je bilo še kaj celega. No, lastnik dotičnega je že vedel, da ne bo dolgo, in se ta nadloga vsuje tudi na njegovo polje in požre in zglođa ves trud, ki ga je imel od spomladi.

— O Bog usmiljeni, reši nas, reši nas, tarnale so stare žene in matere, možaki so hodili tiho in zamišljeno sem pa tja. Nikdo si ni vedel pomagati, nikdo si ni vedel svetovati.

Lepa pšenica in kar je bilo družega žita, je bilo končano. Le tu pa tam je še stalo nekaj bilk, ki so imele kaj zrnja.

Gospod Anton je dobro čutil to nesrečo, vedel je, da prihaja huda doba za Gorjane, kajti sedaj so

se vrgle miši na krompir, ta edini trdni pridelek gorjanski. Če gre žito po zlu, Gorjan tega dosti ne čuti, če pa krompir in zelje, potem je uničen.

In narod je hodil v kapelico in molil tiste dni. Sila uči moliti — tudi Gorjani so takrat molili, kakor Izraelci, ko jih je pritiskala roka sovražnikova.

Mišja golazen je odšla, a ostalo ni nič od vseh onih lepih sadov, ki so tako lepo povračilo za kmetov trud.

Gorjani so gledali s tožnimi očmi po svojih njivah in lehah — povsod vse prazno.

O Bog, ti se usmili teh ljudij v svoji neskončni ljubezni!

In mera nadlog še ni bila polna.

Vroč poleten dan je bil. Solnce je pripekalo že zjutraj čez mero, tako da je marsikdo pogledal proti nebu, sluteč, da tu ne bo nič dobrega. Proti poldnevju se je nebo potemnilo, izza gorā so pripluli temni oblaki, in grom je naznanjal prihajajočo nevihto.

— Ti Bog nebeški, usmili se nas, dejal je Se-dejev Jernejče in hitel v kamrico po oljkino vej. Vrgel jo je na ogenj, in prijeten duh se je razširil po kuhinji.

Zunaj je postajalo temno.

Črez Goljake doli so se podili vetrovi, Čavenj se je odeval v temno, gosto meglo, in bliski so švigali, in grom je odmeval od skalovja.

Po strehi je začelo cepati, kakor bi tresel orehe iz vreče, in belo, ledeno zrnje se je privarilo pred hišo.

— Toča — — vskliknil je kovač...

Divja, težka bol mu je stisnila srce, ozrl se je proti nebu, in duša njegova je molila k božjemu prestolu.

— Usmili se oče, usmili se!

A Bog je odločil drugače.

Poskušati je hotel svoje ljudstvo, kakor zlato v žarečem oglju —

In toča je padala gosteje, listje je odletalo od drevja. Strehe so se trgale, in slama je pršela na tla, pred hišami so se delali nasipki zrnja.

Polagoma se je nebo pomirilo, a ostalo ni nikjer nič, ne na polju ne na drevju.

Vse golo, vse prazno — —

Kovač je stal pred hišo.

Oko njegovo je bilo trudno. Nikamor se ni upal pogledati, kajti slutil je, da je vse strto in prebito. Tisto mrvo žita, ki je tu pa tam še ostalo je pobilo ledeno zrnje, prizaneslo ni niti zelenjadi, ne zelju ne repi. Povsod so zijala človeku le gola rebra nasproti, in Gorjan je bil v skrajnem položaju.

— Kaj bo, kaj bo?

Sosed Luknjičar je prišel gori k Sedeju.

Siva njegova glava je dobro čutila težo te nesreče, in še bolj se je starcu upognil utrujeni tilnik.

— Jej Jernejček, slabo bo za nas, slabo. Lakota, ti pravim, lakota. O ti sam Bog večni, tako bo kot ono leto, ko smo koprive in otrobi kuhali — letos še krompirja ne bode. O sveta devica, kaj bo z nami, kaj bo z nami.

(Dalje prih.)

pogajanja med voditelji Čehov in Nemcev in med baronom Gautschem. Predmet teh pogajanj je sklicanje češkega deželne zbornice in omogočenje njega delavnosti. Čehi so se postavili namreč na stališče, da ne bodo ovirali delovanja poslanske zbornice jedino le pod pogojem, ako opuste tudi Nemci v češkem deželnem zboru obstrukcijo. In zdaj prihajajo, kakor smo slišali, v svet vesti, ki pravijo, da pride med Nemci in Čehi najbrže do nekeke sprave, ki bode omogočila delovanje v češkem deželnem zboru. Ako se to zgodi, potem je pa tudi gotovo, da bode poslanska zbornica zamogla redno nadaljevati svoje delo vsaj do prihodnje jeseni.

Poslanska zbornica bode imela zadnjo sejo pred velikonočnimi prazniki 11. t. m., proračunski odsek pa ostane skupaj do 14. t. m. Zaradi grških praznikov snide se poslanska zbornica po Veliki noči še-le 5. maja.

Italijanska univerza.

V torkovi seji klubovih načelnikov je bar. Mallatti predlagal, naj se vladni načrt, glede pravne italijanske fakultete v Roveredu brez prvega branja odkaze odseku. Načelnik jugoslovanske zveze, dr. Sušteršič pa je temu ugovarjal. Proti takemu predlogu so tudi vsenemci, ki so to zborničnemu predsedniku pismeno naznanili, ker ni slučajno v omenjeni seji klubovih načelnikov bilo navzočega nobenega njih zastopnikov. Italijani se radi tega hudo jeze na Jugoslovane. Po obstoječem poslovniku se ne more kak predlog brez prvega čitanja odstopiti kakemu odseku, če se proti temu oglasi tudi eden sam poslanec.

Novi dalmatinski namestnik.

Osejki „Narodni Obrani“ so javili iz Sarajeva, da bo dalmatinski namestnik najbrž imenovan general Varesanin. Isti da je pripravljen sprejeti to mesto pod pogojem, da mu vlada da na razpolago obilno gmotnih sredstev, da bo mogel pomagati tej zapušteni deželi.

Ogerski državni zbor.

Kljub temu, da je cesar izrazil željo, naj bi ogerski državni zbor toliko časa ne zboroval, dokler bi ne bila rešena ministerska kriza, imela je ogerska poslanska zbornica v torek in naslednje dni seje. V sredo stavi je v zbornici Fran. Košut predlog, naj se razveljavi predsednikova izjava z dne 18. novembra m. l., ki je nepostavno izpremenila poslovnik, kakor tudi predlog, da se izvoli odsek, ki bo sestavil adresu na vladarja. Oba predloga bila sta sprejeta.

Ogerska kriza.

Naš cesar vrnil se je v sredo iz Budimpešte, ne da bi bila pred njegovim odhodom rešena ministerska kriza, kakor se je to izpočetka mislilo.

O predčasni izdaji 450 milijonskega kredita.

Vojno ministerstvo je izdalo izjavo z ozirom na časniške vesti o predčasni izdaji vsot za oboroženje. Vojno ministerstvo ni izvršilo nameranih naročil, ker ji ni finančna uprava izplačala v delegacijskem zasedanju 1. 1904. dovoljene delne vsote na oboroževalni kredit v znesku 450 milijonov. Dozdaj je porabila le 38 milijonov za havbice, ki so bili dovoljeni 1. 1902 in 15 milijonov za nove topove, kar je bilo dovoljeno v zimskem zasedanju delegacije leta 1904.

Imenovanje v ruski diplomaciji.

Prvi tajnik kodanškega odposlanstva knez Demidov je imenovan prvim tajnikom ruskega poslanstva na Dunaju. Demidov odputuje na Dunaj dne 11. t. m.

Papež proti gibanju „proč od Rima“.

„Vaterland“ je priobčil pismo papeževo na avstrijske škofo glede gibanja „proč od Rima“. V pismu obžaluje papež gibanje in najnoveji javni prestop dijakov na Dunaju. Papež pozivlja škofo na odpor proti gibanju.

Izseljevanje iz Hercegovine.

Iz Gruža pri Dobrovniku javljajo, da se je teh dni tamkaj vkrcalo za Ameriko 148 prebivalcev iz Hercegovine, večinoma katolikov iz ljubuškega okraja. V zadnjih treh letih se ljudje vedno bolj izseljujejo radi slabih letin, naraščanja davkov in neurejene desetine.

Program nove italijanske vlade.

Ministerski predsednik Fortis je prečital v torek zbornici in senatu program nove vlade. Program ne pove ničesar novega, vendar sumljivo naglašajo trdno zvezo in prijateljstvo s sosednimi državami, da pa se taka politika ohrani, treba si je priskrbeti novih sredstev za obrambo, treba je skrbeti za izboljšanje vojaške organizacije in za pomnožitev brodograjske.

Zanimiva vest.

„Italie Militaire“ javlja, da se iz finančnih razlogov ne bodo vršile vaje alpskih lovcev ob meji. — „Corriere della Sera“ dodaja, da je verjetnejše, da so se te vaje odpovedale, ker so politične

in ekonomske razmere kritične. Italijanska in dunajska vlada sta se dogovorili, da se na meji ne bodo vršile vaje, da s tem preprečita vsa napadna tolmačenja in vse govorice. Velike italijanske vaje se bodo letos vršile v južni Italiji.

Nemčija in Francija.

Francoski vladi je zelo neljubo, da obiskuje nemški cesar Maroko in angleške naselbine ravno sedaj, ko potrebuje Francija ves svoj vpliv, da jo marokanski sultan uboga. Nevoljo so pokazali vsled tega tudi v francoski poslanski zbornici in senatu. V senatu je ministerski predsednik Douvier pomenljivo naglašal, da je le vojska z Nemci leta 1870 kriva, da se v francoskem drž. zboru s težavo zdržuje ravnotežje. Minister zunanjih zadev, Delcassé pa je na vprašanje poslanca Decraisa, ali se je sploh zadnji čas kaj pripetilo, kar bi opravičevalo vedenje Nemčije, brez ovinkov odgovoril, da se s francoske strani ni ničesar takega zgodilo.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Francoska zbornica nadaljuje razpravo o zakonski predlogi glede ločitve cerkve od države. V ponedeljek je govoril bivši ministerski predsednik Ribot, ki je med drugim izrekel mnenje, da ni še prišel ugoden trenotek za ločitev. Sicer da je za ta korak, ki bi se imel izvršiti na miren in liberalen način, potrebno tudi sodelovanje najvišjega glavarja cerkve. Nadalje bi se moralo vprašati državljane, prej nego se je pričela akcija za ločitev. Vse, ki sedaj le nekako dremlje, se vsled ločitve zopet oživi. Ribot je omenil tudi nesreče, ki je zadela Rusijo ter je rekel, da ravno v sedanjem trenutku ni treba, da se duhovni na Francoskem razdvoje. Ko je v minoletem letu zbornica odobraval vladno postopanje povodom potovanja predsednika Loubeta v Rim, ni hotela s tem izjaviti, da odpove konkordat, ampak je le izrazila svojo željo, naj se diplomatske zveze začasno prekinjejo. Ako Francija odpove konkordat, stopi s tem iz vrste katoliških držav. Kaj se zgodi s protektoratom, ki ga ima sedaj Francija nad kristijani na Jutrovem? Konečno je Ribot priporočil zbornici, naj odkloni zakonski načrt, ki žali čustva velike večine francoskega naroda in ki zamore provzročiti silne boje v vsaki občini.

Maksim Gorki.

Kazenska razprava proti Maksimu Gorkemu se bo vršila dne 16. maja.

Osnovne šole v Črnigori.

Možkih šol je v šolskem letu 1904/1905 v Črnigori 99, od teh 79 državnih, 20 pa občinskih; v teh šolah poučava 124 učiteljev. Ženskih šol je 6 z 8 učiteljicami.

Sestanek kralja Viktora Emanuela in cesarja Viljema.

V četrtek sta se sešla v Napolju nemški cesar Viljem in italijanski kralj Viktor Emanuel. Italijanskega kralja spremlja je minister za zunanje zadeve Tittoni.

Sestanek angleškega kralja s predsednikom francoske republike Loubetom.

Angleški kralj Edvard in predsednik francoske republike Loubet sešla sta se v četrtek na postaji Pierrefitte pri Parizu. Loubet vstopil je v železniški voz, v katerem se je vozil kralj ter spremil kralja do prve postaje. V Napolju se je, kakor smo že omenili na drugem mestu, sestal pa nemški cesar z italijanskim kraljem, vračajoč se z Maroka. Ti sestanki pa niso brez političnega pomena. Med Nemčijo in Francijo nastala je zadnji čas velika napetost. Nemčija bi namreč rada izpodrinila vpliv, katerega si je Francija pridobila na Maroku in zaradi tega potoval je tudi nemški cesar v Tanger. Francozi smatrajo potovanje nemškega cesarja v Tanger za nekako izzivanje in to najbrže po vsej pravici. Nemci pa menijo, da je zdaj, ko se nahaja Rusija, ki je zaveznica Francije, vsled vojne na Skrajnem vzhodu in pa zaradi notranjih homatij, še v precejšnih zadregah, najugodnejši čas, da započnejo kaj proti Franciji, katera bi se sama ne upala postaviti se jim po robu. Pa, kakor se zdi, ni izključeno, da ne bi Francija dobila zaslombe pri Angležih, zato pa bi si pridobila Nemška vsaj Italijo na svojo stran. Zato pa zgoraj omenjeni sestanki.

Gibanje med rusko pravoslavno duhovščino.

V mnogem oziru je zanimiva spomenica nekaterih peterburških pravoslavni duhovnikov, ki jo priobčuje „Cerkovnij Vestnik“. Odlikuje se po vznešeni dikciji in po mislih, ki jih doslej še nismo zapazili pri ruski pravoslavni duhovščini. Na spomenici se pozna, da so moderna reformna stremjenja zelo vplivala na izobraženo rusko duhovščino. Spomenica veroizpovedovanja posebno zagovarja svobodo. Njena izvajanja so v prvi vrsti naperjena proti cesaropizmu na Ruskem in zahteva, da se z drugoverci ravna pravično.

Morilec velikega kneza Sergija.

Iz Pariza javljajo: V krogih tukaj živečih Rusov, ki so v zvezi z Moskvo, se zatrjuje, da je morilec velikega kneza Sergija knez Obelenski. O njem se ve pa le toliko, da je star 35 let ter da je častnik konjeništvu. Knezov Obelenski je toliko, da je težko konstatirati identiteto morilčeve. Zdi se, da nočejo ruske oblasti dobiti prave javnosti glede morilčeve osebe. Sodi se, da se ne bo vršil formalen proces, ampak da morilec kar izgine. Velika kneginja Elizabeta vdova Sergijeva, ki je, kakor znano, v ječi obiskala morilca svojega moža, ga je baje že prej poznala. Ta knez Obelenski ni identičen z onim Obolenskim, ki je ob pričetku vojne na sprehajališču insultiral ministra v njenih stvari grofa Lamsdorffa.

Zarota v Parizu.

V stanovanju stotnika na dopustu, Tamburini, najdenih je bilo 500 vojaških uniform, kakršne nosi navadna kolonialna infanterija. Vlada misli, da je prišla na sled veliki zaroti in da uniforme niso namenjene za straže nekega velikega kolonialnega podjetja, ampak za vstajo. To svoje mnenje utemeljuje s tem, da je policija našla v stanovanju starinarja Mayerja, ki je bil aretovan, 8000 patron in več sto pušk ter je dobila tudi zapisnik onih oseb, katerim so bile namenjene puške. Vlada je mnenja, da so hoteli revolucionarji ob primernem času vdreti v Elise. Aretiran je bil tudi tast Tamburina.

Dogodki v Rusiji.

Kakor poroča „Ruskoje Slovo“, je prosil viši prokurator sv. Sinode Pobedonoscev za odpust iz službe. Dobro poučeni krogi menijo, da je ta sklep višega prokuratorja v zvezi z novo strujo med zastopniki cerkve, ki v zadnjem času glasno protestujejo proti zatiranju cerkve po posvetni oblasti, ker je proti pravu in tradicijam cerkve.

Ruski ministerski zbor je dne 14. in 15. marca razpravljala o pravicah Poljakov na mesta v državnih službah ter je sklenil v tem pogledu odpraviti obstoječe določbe. Take določbe naj bi obstajale za višja mesta. Tudi se je sklenilo, da morajo nižji uradniki v novih zapadnih gubernijah znati jezik tamošnjega poljskega oziroma litavskega prebivalstva. Ta sklep je bil storjen na predlog Witte-jev.

Perzijski šah

bo, kakor zatrja dunajski list „N. W. Tagblatt“, potoval v Evropo ter se poda v kako češko kopališče. Ob tej priliki obišče šah tudi Dunaj.

Rusko-japonska vojska.

General Harkevič je v četrtek brzojavil glavnemu štabu: Ob boku naše armade se je, kakor se poroča, pojavil sovražni oddelek na mandarinski cesti in na cesti, ki vodi iz Čantafa v Maikakai. Pet verst od Kincijena se je naš oddelek spopal z japonsko pehoto. Sovražnik je bil potisnjen z dveh pozicij ter razpršen vsled ognja našega oddelka in po kozakih.

Uradna brzojavka poroča: Del japonskih vojnih sil je v okolici Kajjuana dne 4. t. m. pregnal Ruse iz Kajuha, tri milje severovzhodno od Mientuatita ter je zasedel ta kraj. Dne 3. t. m. popoldne je sovražnik s topništvom na konju in s strojnimi puškami prodril od Tava ob cesti, ki vodi od Fengue proti jugu, dočim sta dva druga ruska oddelka obšla oba naša boka. Ruski napad je bil popolnoma odbit ter sovražnik nazaj potisnjen. Na japonski strani je bilo 27 mož ranjenih, ruske izgube niso še znane, vendar se cenijo na 200 mož.

Splošno se sodi, da se general Linevič spusti v novo bitko na črti med Kirinom in Čančunom.

„Ruskij Invalid“ piše: Od začetka vojaških operacij v februarju preteklega leta do 27. februarja t. l. se je odpeljalo po sibirski železnici v Harbin 13.087 častnikov, 761.467 vojakov, 146.408 konj, 1521 topov in 19.525.970 pudov zalog. Ako pa vzamemo, da se je od 27. febr. pa do sedaj pripeljalo na bojišče vsaj 25.000 mož ojačenj in ako smemo ceniti naše sile ob pričetku vojske v Mandžuriji, Vladivostoku in Port Arturju na 100.000 mož, potem dobimo velikansko število 900.000 mož s 1800 topovi in 150.000 konji. Moderna vojna zgodovina pozna le en zgled, kjer so se vojske udeleževale še večje sile, to je bila nemško-francoska vojska, v kateri je v šestih mesecih prekorčilo francosko mejo, 1.150.000 nemških vojakov. Na vprašanje, koliko je še na razpolago te silne moči, vsled pomanjkljivih podatkov ni mogoče natančno odgovoriti. Tola s pomočjo gradiva, ki je na razpolago, je mogoče saj približno

določiti, kolika je še ruska sila. Naše izgube ob Jalu so znašale na mrtvih, ranjenih in ujetih 3000 mož, pri Vafankou 4000 mož, pri Liaojanu 26.000 mož, ob Šahu 44.000 mož, v Port Arturju 55.000 mož, ob Hunhu 15.000 mož, pri Mukdenu 120.000, pri Tielinu 2000, v manjših praskah in bojih 10.000 mož; skupaj torej približno 280.000 mož. Število iz Mandžurije odpravljenih bolnikov gotovo ne znaša manj kot 100.000 mož, po poljskih bolnišnicah jih pa leži bolnih gotovo 30.000 mož. Po železnici se morda sedaj vozi 60.000 in železnice čuva vsaj 50.000 mož. Posadka v Vladivostoku pa znaša ravnotako 50.000 mož. Ako se torej te številke vsaj približno krijejo z resnico, odpade na umikajočo se Linevičveo armado še vedno 330.000 mož, ki se dvigne v enem mesecu lahko na 400.000 mož. Ako se posreči v tej importantni masi zopet napraviti red, jo zopet navdušiti z upanjem na zmago, potem bi sovražnik, ki je sam tudi zelo trpel, imel pač silno težko delo, predno bi mogel zlomiti naš odpor.

Avstrijskega atašee grofa Szeptickega, ki je izginil v bitki pri Mukdenu, še vedno pogrešajo.

Berolinskemu „Lokalanzeigerju“ se poroča iz Petrograda: Po poročilih iz najzanesljivejšega vira se bo vojna brezpogojno nadaljevala. Vse vesti, ki zatrjujejo, da se že v najkrajšem času sklene mir, so neresnične. Ruska vlada neče ničesar slišati o mirovnih pogajanjih ali o kakem posredovanju, marveč je sklenila nadaljevati vojno z vso energijo, ker se čuti še dovolj močno.

Vojni minister general Saharov se je napram poročevalcu lista „Rus“ izjavil, da so vesti, kakor da bi se Rusija samo navidezno oboroževala, popolnoma neutemeljene. Vojno ministerstvo deluje z vso energijo, da preskrbi armado z vsem potrebnim. Da je Rusija odpovedala razna naročila v inozemstvu, je res, toda to se je zgodilo radi tega, ker je dotična dela prevzela domača ruska industrija. O izgubah v bitki pri Mukdenu ni mogel Saharov ničesar navesti. Naglašal pa je, da so japonska poročila, kakor da bi bilo ujetih 48.000 Rusov, silno pretirana. Če se sme verjeti raznim vestem, ni bila ruska armada v bitki pri Mukdenu nič slabša kakor japonska.

General Linevič je v sredo brzojavil: Guškov, od rudečega križa, 9 usmiljenih sester, 26 visokih zdravniških funkcijonarjev in 65 mož sanitetnega osebja je dospelo iz Mukdena. Japonci so jih poslali za našimi četami. Kakor mi je Guškov pripovedoval, je bilo 20 usmiljenih sester, 30 zdravnikov in 150 mož sanitetnega osebja odposlanih v Čifu, da od tamkaj odputujejo v Rusijo. Guškov mi je nadalje pripovedoval, da je pustil v Mukdenu ranjence: generala Gammenfelda, 36 častnikov, enega zdravnika in 1649 vojakov. Ko smo se umaknili iz Mukdena, smo pustili v bolnišnicah rudečega križa 460 bolnih in ranjenih ruskih vojakov, ter 406 bolnih in ranjenih Japoncev. Drugi naši ranjenci, namreč en general, 36 častnikov in 1189 vojakov, so prišli v bolnišnice še le, ko smo se umaknili iz Mukdena. Ranjence je pobiralo po bojišču naše in japonsko sanitetno osebje. Guškov tudi poroča, da so Japonci z našimi ranjenci, zdravniki in usmiljenimi sestrami lepo postopali.

Angleškim listom se poroča iz Tokija: Kitajci iz okrožja Hialung zatrjujejo, da se rusko vzhodno krilo pomiče proti Kirinu, kjer se zbira velika ruska armada. V centru nadaljujejo Rusi umikanje proti severu. Zadnji ruski voji so zažgali železniško postajo Švangnihaze. Na zapadu se nahajajo ruski voji v precejšnji moči v okolici Fenghove. Kakor je razvidno iz zadnjih vesti iz Mandžurije, so Rusi razdeljali železniško progo veliko temeljiteje, kakor se je sprva mislilo. Promet na njej bo še za več tednov nemogoč.

Domače in razne novice.

Našim cenjenim naročnikom.

Nastopili smo drugo četrletje. Lepo število gospodov naročnikov je storilo svojo dolžnost, poravnávši naročnino, a vendar je še dosti onih, ki so zaostali z naročnino za tekoče in celo še za prejšnja leta. Te toraj uljudno prosimo, da se v kratkem odzovejo, ter vse zaostalo poravnajo.

Biskup Strossmayer umira. — Iz Oseka brzojavljajo pretno vest, da se biskup Strossmayer nahaja pri koncu svojega življenja. V četrtek zvečer, ko se je hotel vleči k počitku, zadela ga je baje kap, in našli so ga ležečega pri postelji. Podelili so mu zakrament sv. poslednjega olja, in od tedaj ni prišel več k zavesti.

Imenovanje. — Dr. Jakob Kavčič, svetovalec deželne sodišča v Ljubljani je imenovan predsednikom okrožnega sodišča v Novem mestu.

Dubovske spremembe. — Č. g. Vinko Buda, l. kapelan v Cerknem, je imenovan za kuratav Otaležu, ter č. g. Franc Hliš, kapelan Podbrdom, za l. kapelana v Cerkno.

Za „Šolski Dom“. — Predsedništvu: Neka oseba (dobrotnica) 200 K. Upravištvu prešlo: Franjo namesto venca na grob predragega prijatelja gosp. Antona Devetaka v Tolminu za „Mali Dom“ 10 K.

Preplače za „Šolski Dom“ za S. Gregorčičevo knjigo „Job“ so poslali naslednji rodoljubi in dobrotniki: And. Lašič c. kr. šolski nadzornik v Tolminu 1 K 60 v; Ivan Cebašek, župnik Frata p. Gorenjavas (Kranjsko) 3 K 60 v.

Dramatičen večer v nedeljo dne 9. t. m., ki ga priredi gor. ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda, bodi vsem rodoljubom še enkrat najgorkeje priporočen. Kdo pač ne bi rad porabil prilike, gmotno koristiti našim šolskim društvom, ko je dosedanj uspeh požrtvovalne darežljivosti v prid narodnemu šolstvu, vzbujene od teh društev, tako očiten, da se mu Slovenci in Neslovenci čudijo? Kaj drugega je pač moglo zadnja leta slovenski živeli, ob jezikovnih mejah zlasti v Gorici in v Trstu tako zdatno oživiti in ojačiti, nego to, da se je deloma preprečilo potujevanje naših otrok? A ob enem smo tudi začeli spoznavati moč, ki leži v solidarnosti in v združenju vseh, bodi tudi le skromnih sil. Naprej po tej poti! Ona mora peljati do še lepših uspehov, do zaželjenega cilja, da bo Slovenec enkrat na svoji zemlji sam gospodar. Udeležence dramatičnega večera pa lahko zagotavljamo, da bodo za malo žrtve, ki jo položijo ta večer na oltar rodoljubja, prav bogato odškodovani. Razigravala se bodo obče priljubljena vesela igra „V Ljubljano jo dajmo“, kakor tudi burka „Dva gospoda in en sluga“. Smeha torej ne bo manjkalo, in tudi vloge so izročene najboljšim igralcem na goriškem slovenskem odru. V dvorani „Trgovskega Doma“ bomo toraj prvič videli, na krasnem odru zabavno predstavo v spretnih rokah. Mej odmori sviral bode izbrane komade vojaški orkester.

Za dobro pijačo in postrežbo je tudi preskrbljeno.

Vabilo na letni občni zbor „Slovenskega bralnega in podpornega društva v Gorici“, ki bo na evetno nedeljo dne 16. aprila 1905 točno ob 2. uri popoldne v društvenih prostorih z naslednjim dnevnim redom: 1. Letno poročilo odborovo; 2. Račun za l. 1904; 3. Proračun za l. 1905; 4. Morebitni predlogi; 5. Volitev predsednika, 10 odbornikov, 3 namestnikov, 3 pregledovalcev računov in 5 razsodnikov.

Cestni odbor za ajdovski okraj. — Dosedanji dolgoletni predsednik cestnega odbora za ajdovski okraj g. Filip Terpin se je vsled bolezni na njegovi časti zahvalil. Zaradi tega imel je omenjeni cestni odbor v torek sejo, v kateri se je vršila volitev novega predsednika. Izvoljen je bil za predsednika lokavski župan, posestnik in lesni trgovec, g. Josip Vidmar, za podpredsednika pa veleposestnik in deželni poslanec g. Leopold Bolko. Pri ti priliki izročil je cestni odbor prejšnjemu predsedniku g. F. Terpinu v znak priznanja za njegovo uspešno in dolgoletno delovanje posebno diplomu.

Grozen požar na Srpenici. — O tem požaru nam pišejo s Srpenice:

Komaj smo nekoliko preboleli hudi udarec požara iz leta 1902. in že nas je zadela še veliko hujša v soboto dne 1. aprila.

Kmalu po dveh urah po polnoči začelo je goreti v hlevu h. št. 36. Kako

je ogenj nastal, je popolnoma neznan. Vpiti in zvonjenje spravilo je naekrat vse ljudi iz ponočnega spanja, a bilo je prepozno. Ogenj je bil v strehi, in kakor mlad škrt skakal je rudeči zubelj z ene na drugo streho, tako, da je bilo ob 3 popoldni vže polovica hiš v ognju. Še večja nevarnost je pretila od ognjenih tresk, katere je veter nosil proti dolnemu koncu, tako, da so se zdaj tukaj zdaj tam v nemale lesene strehe tudi v onem delu vasi, ki je bil precej oddaljen od ognja. Radi tega popustilo je vse gasilno orodje, in ljudje so kakor iz pameti šli reševati svoje otroke iz hiš. Prizor je bil pretresljiv. Jokajoči otroci, žene za silo ogrnjene, živina silila je v ogenj, možkih malo in pomoči dolgo od nikjer. Prvi so prišli z žage sin. stažniki in nekoliko možkih, da so z nevarnostjo lastnega življenja si prizadevali ohraniti vsaj kar je bilo rešiti iz hiš. Polagoma so prihajali tudi od drugod, a veliko je škodovalo, da je bilo to ravno dne 1. aprila. Pred četrto uro se je veter obrnil, in temu slučaju se imamo zahvaliti, da ni zgorela tudi cerkev in še druga polovica vasi. 65 hiš, občinsko poslopje in še nekatera gospodarska poslopja je bilo vpepeljenih v poldrugi uri. Od cerkve proti žagi pa je o-tala ena sama hiša cela.

Koliko truda, koliko dela celi dan, da se ni ogenj polastil še bližnjih poslopij, ni mogoče popisati. Obžalujemo pa, da so se najboljši pomočniki odstranili hitro popoldne radi osornosti nekega orožnika.

Ob osmi zjutraj se je pripeljal g. okraj. glavar, da se prepriča o grozni nesreči, ter je vže tačas ukazal, da se ceni približno škoda. Vsa škoda znaša čez 300 000 kron.

Č. g. Ceket iz Šenpetra poslal je prvi 10 K za pogorelec.

Zahvala in prošnja. — Podpisana zahvaljujeta se v imenu vseh nesrečnih pogorelcev najtopleje preblagorodnemu c. kr. okrajnemu glavarju g. Princ-u, da se je potrudil k nam na Srpenico, ter se osebno prepričal o grozni nesreči in veliki škodi, katero nam je napravil požar v noči od 31. marca na 1. april ter da je izposloval pri visokem c. kr. namestništvu v Trstu znesek 5000 kron podpore, ki je pogorelcem za prvi hip prav dobro došla.

Objednem obračava se do vseh človekoljubov, da po svoji moči priskoče nesrečnikom z milodari kakoršnimi koli ter da se jih usmili, kajti 65 družin nima strehe, nima obleke in nima živeža.

Na Srpenici dne 6. aprila 1905. Matija Ivančič m. p. Trebše m. p. kurat. župan.

Za pogorelce v Čepovanu na novo došlo: 1. Županstvo št. Andrež pri Gorici 50 K; 2. Županstvo v Bovcu 51 K 80 v; 3. Županstvo Renče pri Gorici 30 K; 4. Vikarijski vikarjat Pečine 7 K 50 v.

Vsem dobrotnikom ključemo: Bog povrni!

A. Podgornik, I. Rejec, župan. župnik.

Občinski stražnik v hudi nevarnosti. — V soboto zvečer prišlo je v Širokovo krčmo v Podgori 8 tovarniških delavcev. Imeli so s seboj harmoniko. Tu so začeli piti, peti in gosti. Ko je prišla policijska ura, za katero pa se niso omenjeni ljudje nič zmenili, ampak so le vedno bolj kričali in razsajali. Prišel je k njim občinski stražar ter jih komaj spravil iz krčme. Na cesti po vasi pa so začeli zopet vpiti in gosti. Občinski stražar prišel je zopet k njim ter jih začel opominjati, naj bodo tihi in naj ne motijo nočnega miru. Ker ga niso hoteli poslušati, iztrgal je godcu harmoniko iz rok. Pri ti priliki pa sta potegnila dva iz žepa vsak svoj nož ter začela stražniku groziti. Stražnik odskočil je za par korakov nazaj ter ustrelil, da bi razgrajče ostrašil, trikrat ž njim v tla. Kar zablišči revolver tudi v roki nekega razgrajča. Ker ni imel stražar nobene patrone več s seboj, mu ni preostalo drugega nego bežati. Zdaj so pa začeli mimo njegovih ušes žvižgati kroglice iz revolverjev napadalcev. Ustrelili so za njim kakih 12 krat pa ga k sreči vendar le niso zadeli. Stražar hotel se je skriti na nekem dvorišču, a našli so ga razgrajči tudi tu in ga dobro pretepli. Konečno se je stra-

žarju pa vendarle posrečilo, da jim je ubežal. Tekel je na orožniško postajo in je tam povedal kar se mu je dogodilo. Orožniki so kmalu potem vseh osem razgrajčev zasačili. Pet njih odgnali so v Gorico v zapor. Omenjeni razgrajči prišli so iz Vevč pri Ljubljani v podgorsko papirnico delat. Plače imajo jednake kakor domačini, a vrhu tega imajo v tovarni stanovanje, kurjavo in luč. Med njimi in domačini prišlo je že večkrat do preprirov.

Krojaški mojsterski tečaj v Komnu. — Dne 1. maja t. l. prične se pod vodstvom gosp. Matije Kunc-a, strokovnega učitelja za povspesevanje obrti c. kr. trgovskega ministerstva na Dunaju, vsled posredovanja zavoda za povspesevanje obrti v Gorici, mojsterski tečaj za krojače, ki bode trajal 4 tedne. Poduk obsegal bode vse važne ročnosti krojačev: jemanje mere, kroj, risanje vzorcev itd. Število udeležencev tečaja ne sme biti manj nego 18 in ne večje od 32, ter se ga sme udeležiti vsak krojaški mojster in pomočnik z Goriškega, ki se pravočasno oglasi kuratoriju zavoda za povspesevanje obrti v Gorici ali pri županstvu v Komnu. Poduk je brezplačen. Pojasnila daje tudi lokalni odbor v Komnu, in se je obrniti v to svrhu do c. kr. notarja dr. Ig. Kotnika ondi. Z ozirom na veliko važnost vspešnega poduka za napredovanje v obrtni stroki nadejati se je obilne udeležbe.

Izkopali so truplo Jožefe Benko na Vratih pri Čepovanu in to v četrtek vpricho sodne komisije, obstoječe iz preiskovalnega sodnika dr. Perdanerja ter zdravnikov dr. Bergerja in dr. Zencovich-a. Jožefo Benko pokopali so 17. m. m. Umrla je na porodu. Bila je mati 4 otrok in stara še-le kakih 30 let. Izkopali so njeno truplo zato, ker je prišla do ušes orožnikov govorica, da sta zakrivila njeno smrt, čeravno nehote, babica Marija Klaužar in pa mož pokojnice France Benko. Porod bil je namreč baje tak, da bi bila pri njem neobhodno potrebna zdravniška pomoč, a sta si omenjena babica in mož pokojnice, tako se govori, sama pomagala, kakor sta vedela in znala, ne da bi bila poklicala zdravnika.

Toča. — V četrtek popoldne imeli smo v Gorici še precej hudo nevihto z gromom in bliskom. Padala je pa tudi še precej debela toča. Istotako se nam poroča iz-okolice in iz Brd, da so imeli tudi tam nevihto, in da je tudi tam delj časa padala debela toča. Veliko škode seveda še ni napravila, dobička pa gotovo tudi ne, posebno v Brdih, kjer se nahaja sadje že v cvetju. Zgodaj nas je toraj obiskal ta neljubi gost, katerega naj bi Bog le daleč držal od nas. Vsled tega bila je pač noč od četrta na petek jako hladna, padla je po nekod slana. Mrz je bil tako hud, da so se trtne solze, vsaj tako nam je pripovedoval očividec, spremenile v ledeno ivje.

Poskušen samomor. — 20-letna Neža Gilčvert, doma iz Konjice na Štajerskem, a sedaj stanujoča v Bukovici pri svoji družini, sprla se je s svojim bratom ter se vsled tega tako razburila, da si je hotela končati življenje. Vstrelila se je namreč z revolverjem v trebuh. Pripeljali so jo v tuk. bolnišnico, kjer se nahaja v nevarnem stanju, a vendar ne brez upanja, da bi jo ne mogli še rešiti.

Izpred sodišča. — 80-letni France Vodopivec iz Dornberga zagovarjati se je moral te dni pred tuk. okrožnim kotkazenskim sodiščem zaradi krive prisige. Vodopivec dajal je svoj vinski pridelek več let krčmarju Pelizzonu, in zmenila sta se, da mu ga je Pelizzon plačeval v obrokih po 50 kron. Kar nastane med Pelizzonom in Vodopivcem nesoglasje zaradi jednega obroka, o katerem je trdil Pelizzon, da ga je plačal, Vodopivec pa da ne. Prišlo je do tožbe in ker je Vodopivec pred sodiščem prisegel, da ni dobil omenjenega obroka, je sodišče obzidilo Pelizzona na plačilo toženega zneska s pravnimi stroški vred. Po treh letih, ko je stari Vodopivec premišljeval o svojih opravkih, postal je koj nekako nemiren, ker se mu je vendarle zdelo, da mu je Pelizzon plačal tudi obrok, zaradi katerega sta se tožila. Vodopivec pove to najprej spovedniku pri spovedi. Ta pa mu je rekel, naj krivico popravi;

in res šel je Vodopivec k Pelizzonu ter mu povrnil stroške in že plačani obrok rekoč, da se je kasneje spomnil, da je bil vendarle plačan. Pelizzon pa ni bil zadovoljen samo s plačilom, ampak ovačil je Vodopivca zaradi krive prisige sodišču. Pri kazenski obravnavi rekel je Vodopivec, da je bil takrat, ko je prišel, v resnici tudi prepričan, da ni plačala vdbil ter da je na podlagi tega prepričanja tudi prisegel. Kasneje pa, ko je prišel do drugega prepričanja, je krivico, katero je storil Pelizzonu nehote, poravnal. Sodišče je Vodopivca oprostilo.

Na sedemmesečno ječo je bil obsojen Črnogorec Ivan Mondič, ki je Gabrijelčičevega hlapca v Plaveh nekega Rutarja, ki je Črnogorca brez vsakega poudara razžalil, oklofotal in bi ga bil mogoče tudi z nožem prebodel, da ga nista zadržala dva druga Črnogorca.

Pomiloščeni italijanski dijaki. — Ministerski predsednik je sporočil italijanskim poslancem, da je cesar pomilostil še ostalih 35 italijanskih dijakov, proti katerim je tekla obtožba zaradi znanih lanskih dogodkov v Inomostu.

Ali je to res? — Pod tem naslovom čitamo v „Slovenca“: Listi poročajo, da je v Trstu v najrazličnejših službah, posebno na magistratu, nad 100 italijanskih častnikov, katerih namen je opravljati za Italijo vohunski posel.

Umor iz ljubosumnosti. — V četrtek zvečer okolo 8. ure je 18-letni agent Rihard Furlan na Korzu v Trstu, kjer se je sprehajalo vse polno ljudi, z revolverjem ustrelil svojo 16-letno zaročenko Josipino Rodica, ki je bila takoj mrtva. Storil je to iz ljubosumnosti. Furlana so takoj prijeli.

Brodovje avstrijskih torpedov bo imelo velike vaje ob Dalmaciji.

Dohodki avstrijskih državnih železnic. — Skupni dohodki za prevažanje na avstrijskih državnih železnicah za l. 1904. znašajo 253,940.000 K, torej K 8,366.500 več, nego l. 1903.

Avstrijski orožniki so peli nedavno na celjskem kolodvoru nemško himno „Heil dir im Siegerskranz“. Kaj bi se zgodilo s slovenskim orožnikom, ki bi se drznil peti rusko himno.

Umrl je v Tridentu grof Alojzij Cescki, ki je bil od leta 1872. do leta 1875. tržaški namestnik.

Smrt dveh ljudi zaradi enega psa. — Na Dunaju sta hotela dva čuvaja nagniti enega psa z železniškega tira tik pred prihodom vlaka. Vlak pa je zgrabil oba čuvaja ter ju zmečkal.

Br. 484.

Natečaj.

V gradiščanskem šolskem okraju se razpisujejo v definitivno nameščenje:

- 1.) mesto učitelja-voditelja na jednorazrednih ljudskih šolah v Kožbani, Mirniku in Škrljevem;
- 2.) mesto učiteljice na dvorazredni ljudski šoli v Medani.

S temi službami spojeni prejemki so določeni v postavi z dne 6. oktobra 1900, dež. zak. št. 26 in z dne 21. decembra 1901, dež. zak. št. 44.

Prosilci in prosilke za katero teh mest naj vložijo svoje pravilno opremljene prošnje v teku šestih tednov po razglasu natečaja v uradnem listu pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

C. kr. okrajni šolski svet.
Gradišče, dne 29. marca 1905.

Pekovski vajenec

iz dobre družine se takoj sprejme s prosto obleko pri gospodu Francu Lojk-u v Idriji h. št. 156.

Za pomladni in letni čas
so došle krasne novosti - -
- - - raznovrstnega blaga.

Uzorci najnoveje izbere
se pošiljajo na zahtevo
brezplačno in franko.
Postrežba strogo poštvena. - Cene stalne.

„Krojaška zadruga“
v Gorici, v Gosposki ulici.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

„Narodna Tiskarna“

priporoča
vizitke, od 1 krone naprej.

Rojaki!
kupujte narodni kolek!

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Iščejo se mladeniči

v starosti od 14. do 16. leta za lahka tovarniška dela. — Oglasiti se je pri gospodu nadzorniku tovarne gospoda MOSER-JA na Rojcah pri Gorici.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:
na menico po 5½%, na vknjižbo pa po 5%
z 1/8% upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge ostane nespremenjena.

Jakob Miklus
mizar in
lesni trgovec

v Podgori, na voglu novega
železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški)
ter podružnica
za Soškim mostom pri Pevmi

Trguje tudi z **opeko**, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnic itd.

Anton Ruštrin
v Gosposki ulici št. 25,
v Gorici,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Portoriko i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljave prve in druge vrste, namreč od 1/2 kila in ob enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlinca v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga
pristnih belih in črnih vin
iz lastnih in drugih brisnanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije vsodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Zaloga piva
Auerjevih dedičev
v Ljubljani,
in plsenjskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Mešanske pivovarne“.

Zaloga ledu, katerega se odaja le na debelo od 100 kg. naprej.

F. Repolusk
župnik v Št. Vidu p. Mislinje na Štajersk. sprčuje, da je ozdravil njegovo 19 let ga nadlegujočo želodčno bolezen **edno** le uporaba **želodčne tinkture G. PICCOLI**-ja, dvornega zal. Njeg. Svet. in lekarja v Ljubljani.
Iz najboljšega prečiščenja priporoča vsakemu na želodcu trpečemu **tinkture za želodec**, katere steklenice stane 20 vin., in se vnanja naročila izvršujejo točno.

MÈD
zajamčeno-pristen

se prodaja na drobno v svečarni

J. KOPAČ

Gorica, ulica Sv. Antona št. 7

po sledečih cenah:

Med izpihani pomladanski beli kg K 1-20
„ jesenski „ „ 1-20
„ v satju „ „ 1-
„ cejen „ „ 1-
„ za pitanje čebel „ „ 1-20
Ne dajete po znanih cenah.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice
SV. MARKA

so glasovite in nenadkriljive in se posebno uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborni proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih, preženejo mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti maternici in madroni in ne bi smele manjkati v nobeni hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročuje točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 95, tik cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko: 1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata 8 K, 3 ducata 11 K, 4 ducata 14 60 K, 5 ducatev 17 K. — Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Iv. Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, nadlogar; St. Borič, župnik; Zofija Vukelič, šivilja itd. itd.

Mestna lekarna, Zagreb,
Ustanovljena l. 1360. Markov trg 95, poleg cerkve sv. Marka.

SAMO
LOVOSIŠKE

tvornice za čokolado, sladkorno blago
in kavne surogate, del. dr. izdelujejo
preskušene lovesiške

KAVNE

primesi n. pr.:
Zajamčeno čiste figova kava,
kaven gres,
mocca-zdrob,
cikorijska moka v lesenih zabojčkih in okroglih zavrtkih,
krepečalna sladna kava in vse druge

SUROGATE.

Dobiva se po vseh kolonijalnih trgovinah.

Lekarna Cristofolletti,

v Gorici na Travniku.

Trskino (štorkfiževo) jetrno olje

Izvirna steklenica tega olja naravno-rmene barve po K 1'40, bele barve K 2

Trskino železnato jetrno olje.

Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem kem. laboratoriju predno se napolni v steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim č. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofollettijska pijača iz kine in železa

najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.

Ena steklenica stane lono 60 kr. vin.

Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti.

Trskino jetrno olje se železnim jodecem.

S tem oljem se ozdravejo v kratkem času in z gotovostjo vse kostno bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.